

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 120. An haeredes receptatorum defensorum, &c. haereticorum cogi possint ad exequendam p[o]enitentiam receptatoribus impositam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

ne non obscure in dicto cap. vlt. ita videtur sentire
Hofstiensis Philippus tamen, ut res est Iohannes And.
idem esse dicit, quamuis occultum sit crimen, dum-
modo probari possit. quod dictum Iohannes And.
ibidem verum esse interpretatur, si ad probationes
sit processum, quia tunc probatio facit delictum es-
se manifestum, cap. cum plim. extra de verbis. si-
gnif. Panormitanus eodem loco ait, à die quidem
commissi delicti dissoluta esse hæc omnia obligatio-
num debita: hanc autem absolutionem à debito, vel
bonorum publicationem aut confiscationem alle-
gari non posse, nisi manifesta causa probeatur, quod
ego intelligo per sententiam. Syllester in summa
verbo, barefici. 1. q. 8. vers. Vndeclima, quod eorum
probabili. dicit, non esse necessarium sententiam, sed
sufficere manifestatione facti: immo profectio nec
ipsam probationem in actu esse necessariam, sed
sufficere possibilitatem certam probandi.

Evidem hoc verissimum est, hac omnia obsequia
et obligationum debita cessare, quam primum commis-
sum est heres crimen quamvis sit occultum. Et ratio est, quia cum bona heret, corum ipso iure sint
cessata a die commissi criminis, et cum secundum le-
ges de heret. lib. 6. vbi dicitur glossa et doctores,
corpo quod quis incitat in heresim, et perdit om-
nia bona, et per consequens omnes obligationes et
iura que sibi debebantur, disoluuntur, cum appellatio-
ne bonorum obligationes, actiones, et iura co-
tinuantur, et bonorum ff. de verbis signis et not. in
e. relationem extra de testam. quod ipsum apertissime
etiam indicat verbum illud, absolutus, possumus in
dicto e. vlt. de heret. quod significat sententiam a
iure latam, non autem a iudice ferendam.

Obligationes vero huiusmodi fidelitatis, & debita per barem semel amissa non recuperant baretici, quanvis reconcilientur, & recipientur ad Ecclesias gremium, ut recte Hostiensis, Panormitanus & ali adorarint in dicto c. vii. de baret. quia obligatio extinta non resuscitat. c. qvaris. de cons. sevral. dist. 4. cap. quam periculorum. 7. q. i. cum si milibus. Recuperabunt autem tunc cum illis reverentibus condonata & quasi restituta fuerint ab eo, qui ponebatem habet;

Q V A E S T I O C X X .

An hæredes receptatorum , defen-
forum , &c. hæreticorum , cogi-
posint ad execundam

penitentiam recepta
toribus impo-
sitam.

S V M M A R I V M .

- ¹ Crimen suspicionem de hereside inducens per mortem extinguitur.
² Heredes cogendi non sunt ad perficiendam penitentiam personalem iniunctam suspecto, sed non per aliam.

A 3 Sed possunt cogi ad penitentiam viuenti iniunctam de bonis ipsius exequendam.
4 Confiscatio bonorum heretici fieri potest post eius mortem.

Centesima vicesima quæstiō est:
Vtrum Inquisitor possit cogere ce-
ceptatorum , defensorum , & fa-
torum hæreticorum hæredes , post
prediciorum mortem , qui se lib-
obligatione bonorum suorum eidem Inquisitori
astrinxerant ; ad penitentiā ab eis recipiendam
& complendam , quatenus illam ipsi hæredes pe-
nitentiā exequantur ?

i Respondemus, quod talibus antequam moriantur, vel est per Inquisidores penitentia influncta; vel non. Si non, non est horrendis iniungenda; quia crimen est morte extinctum.

2. Si autem est iniuncta, sed non perfecta, & est penitentia concordans personam, ut propter orationes, ieiunias, vel peregrinationes, non sunt habentes cogendi ad penitentiam luptadictam.

3. Si autem penitentia non est personalis, sed alias proficiens ad salutem, in bonis temporalibus exequenda; ut pote, hospitale construere, uel similia: tunc ad talēm exequendam heredes per

Inquisitores merito sunt cogendi, hec patent in
e. Accusatus. §. si uero de hæretib. 6. ubi sic dici-
tur. Si uero pro ijs, quæ in hæresi receptando, vel
defendendo hæreticos, seu eis fauendo, non tamen

existens hereticos, quis committerit, sub obligatione honorum suorum Inquisitoribus se astrinxit ad recipiendam ab eis penitentiam, & comprehendam: & ea licet iniuncta, non tamen peracta decessit, si per hunc modum penitentiam omnis im-

decent; et per huiusmodi penitentiam onus im-
positum fuerit proficiens ad latrem, in bonis eras
temporalibus exequendum, vel complementum
ipsius; per Inquisidores cogi debent haereses vel
alii, ad quos cum suo onere bona huiusmodi de-

uerentur. Porro si propter huiusmodi hereticorum receptionem, defecutionem, seu fauorem, quis ad faciendam penitentiam, quam Inquisitores ipsi iniungere vellent, bona f' a obliguerit ei-

4 In eo vero casu, quo heredes ad successio-

nem non debent ob heresim sui anterioris admitti: non obstante, quod auctore ipso utente, hoc non fuerit (interueniente ipsis morte) per sententiam declaratum, ad confiscationem bonorum post mortem eiusdem, nihilominus procedatur.

Eadem verba habentur in litteris Apostolicis. † Rela. supra
Urbanij iiiij. & Alexandri iiiij. Consultus. §. sunt pag. 133.
& alii.

COMMENT. CLXIX.

Multæ assertiones colliguntur, quas videas
in summario questionis & quantum ad pri-
mam attinet, quod videlicet, hereticorum fautori-

Hæredibus suis etorū morientib⁹ nihil iniungend⁹.

bus, & similibus morientibus ante iniunctam pœnitentiam, nihil sit iniungendum aut sibi aut suis hæredibus, quia crimen morte extinctum est. vidēda sunt quo tradidimus supra in hac 3. parte, super question. 43. §. alterum caput. & seq. nam cum suspicione quatuorvis rebentes in hoc crimine morte delinquentium suspectorum extinguantur, non debent condennari post mortem ad illas penas, etiam pecuniarias.

Quod si lite pendente suspecti illi mortui sint, adhuc non debet imponi eorum hæredibus pena pecuniaria ob solam suspicionem: quod satis colligitur ex textu in cap. accusatus. §. si vero, facit textus in l. vlt. C. ad legem Iuliam maiest. eradunt Germanianus & Francus in dicto cap. accusatus. §. porro de hereticis, lib. 6. & Ancharenus in cap. filii, notab. 2. de hereticis, lib. 9. & Simancas de catho, insit. 18. num. 13.

De secunda assertione, quam ponit Eymericus un. 1. ibi: si autem est iniuncta, nulla est dubitatio: nam si panitentia iniuncta a sola persona, cui impo sita fuit absoluī poterat, ea moriente, pœnitentia cessat. eundem hanc conclusionem tradunt Zanchinus tract. de hereticis, cap. 28. & Repertorium Inquisitorum, verbo, filii. §. nunc subsequenter. tales ergo pœnitentie non trahent ad filios vel hæredes defunctorum: in eis enim imponendis non solum habita est ratio salutis anime, sed etiam afflictionis corporis: & proprieate cum personam sequantur, cum persona quoque extinguntur, & finiuntur.

Pœnitentia in bonis exequenda hære cibus defuncti imponatur.

Textum assertione, videlicet, quod cum pœnitentia non est personalis, sed in bonis exequenda, tunc ad eam implendam compelli possint hæredes defunctorum, pulchre explicat idem Zanchinus tract. de hereticis, cap. 28. num. 6. & Repertorium Inquisitorum, verbo, filii. §. nunc subsequenter. & verbo, obligatio. §. quid si quis, idem cauit luculentem Concilium Sierræ, cap. 10. in hac verba: Et idem faciat de illis, qui deceaserunt accepta pœnitentia, nec impleta si esse in mora cœperint: uel pro illa completa obligauerint, ut supra tetigimus, bona sua. b. ac ibi.

Hoc amplius obseruandum est, quod cum alicuius suspecta de heresi iniuncta sunt bac opera pietatis in bonis adimplenda, ut fabricare Ecclesiam vel hospitale, restituere vissuras & similia; isque bona sua pro hac pœnitentia adimplenda obligavit, post mortem eius ad quemcumque successorem, etiam particularē, ea bona devoluuntur, ad cum semper peruenient cum illo onere, ita colligitur ex dicto cap. accusatus. §. si vero, facit gloss. in l. rescriptum ff. de partio. & in L. auferitur. §. fiscus ff. de iure fisci. & virobisque Bartolus, tradit que Repertorium Inquisitorum, profatis locis, quod est in hac causa non leuiter aduertendum.

Quæ ad postremam assertionem spectant de procedendo contra hereticos etiam post mortem in hoc crimine, quoad effectum confisci bona, copiose tradidimus supra in hac 3. parte, super dicta que. filio, 43.

An filii vel hæredes illorum, qui morti proximi consolari ab hereticis petierunt, sint admittendi ad corum excusationem.

C Entesima uicesima prima quæstio est. Vtrum Inquisitor filios & hæredes illorum, qui dum in agritudinis lecto decumbabant, petierunt ab hereticis per eorum manus impositionem consolari, & sic fuerunt mortui, possit admittere ab probandum, quod ipsi defuncti tunc non erant sani capitii, uel quod amiserant iam loquelas?

Respondeamus quod non, si dum uiuebant fuerant de heresi diffamati, uel suspecti habiti, aut legitime constiterit, quod sanæ mentis existentes, petierint ab hereticis consolari: alias potest eos admittere: non tamen per uxores, filios, & familiares illorum, ut pater in c. Filii, de hereticis, lib. 6.

C ubi dicitur sic

Fili⁹ uel hæredes illorum, qui dum in agritudinis lecto decumbarent, petierunt hæreticos consolationes, ut ab eis per manus impositionem consolationem reciperent, secundum pessimam consuetudinem eorundem, sive, viam fuerint universa carnis ingressi: ad probandum q. s. ipsi defuncti consolationem illam, immo uerius desolationem, non sanæ mentis effecti suscep- tunt, uel post perditam iam loquelas (cum tam moris sit, ut dicitur apud eos, quod nullam taliter consolentur, qui non sit sanæ mentis, & memoriā habeat ordinatum) admitti non debent: si dum uiuebant, diffamati erant de heresi, uel suspecti: aut legitime constiterit, quod sanæ mentis existentes, huiusmodi hæreticos petierunt. Alioqui admitti poterunt prædicti filii uel hæredes ab probandum premissa. Non tamen per uxores, filios, familiares, uel de suis aliquos: sed per testes alios fide dignos, & specialiter fidei relatores.

CO M M E N T . C L X X .

E X hac quæstione duo potissimum conclusiones colliguntur:

Prima est: Hæredes illorum, qui cum moriuntur hereticalia detinunt vel faciunt, quale est petere consolationem hæreticorum, admitti debent ad excusandos defunctos in hoc tribunal, dummodo defuncti dum uiueret, non essent de heresi diffamati, uel suspecti, aut dum essent sanæ mentis, non petierint hæreticorum consolationem. Nam si in vita diffamatio aut suspicio de heresi præcessisset, aut cu sanæ mentis essent, hæreticorum consolatione petinissent; tuc nullo modo admittendi sunt heretorum excusationes, sed defuncti velut heretici poterunt condemnari.